

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Burduh Victor și Craiu Nicolae,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru și de către avocatul Josu Gheorghe în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 09 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Nuca Mihail Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în s. xxxxx, r-nul xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. instanța de fond: 02.03.2017 – 02.04.2019;

2. instanța de apel: 20.05.2019 – 09.12.2019;

3. instanța de recurs: 24.02.2020 – 21.07.2020.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 02 aprilie 2019 Nuca Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal, și i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 02 ani și 06 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

2. *Potrivit sentinței s-a reținut că, lui Nuca Mihail de către organul de urmărire penală i se impută că, dânsul urmărind scopul de a săvârși un omor, acționând în premeditare și din interes material, la data de 10.08.2016, a luat de la domiciliul său arma de vânătoare „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304, pe care o deținea legal, după ce în aceeași zi, în perioada de timp între orele 20:00-23:00, aflându-se în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r-nul Cantemir, pe direcția semnelui frontieră nr. 1227, a efectuat o împușcătură cu arma de foc „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304 în Novacov Anatoli, care se afla în canalul de scurgere, la distanța de 15,5 m de la*

autoturismul său de modelul "Honda Civic", n/î xxxxx, în rezultatul căruia fapt lui Novacov Anatoli, i-au fost provocate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, manifestate prin plăgi multiple a cutiei toracice și abdomen din armă de foc cu alice, penetrante în cutia toracală cu lezarea a organelor interne (plămâni, cord,) și cu complicație a hemoragiei masive interne și externe cu șoc hemoragie de la care victima a decedat. Continuând acțiunile sale infracționale Nuca Mihail l-a deposedat victima Novacov Anatoli de armă de vânătoare MȚ21-12, calibru 12x70 cu nr. 070519 ce îi aparținea și de banii acestuia în suma de 2 000 lei.

Acțiunile inculpatului Nuca Mihail fiind încadrate de organul de urmărire în baza art. 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, conform indicilor "omor intenționat a unei persoane, săvârșit în premeditare, din interes material".

Instanța de fond însă a reținut în sarcina lui Nuca Mihail faptul că, dânsul la data de 10.08.2016, a luat de la domiciliul său arma de vânătoare „MP-153”, calibru 12x76 cu nr.0815344304, care o deținea legal și acționând din imprudență, în perioada de timp între orele 20:00-23:00, aflându-se în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r. Cantemir, pe direcția semnului frontieră nr. 1227, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, prevăzând urmările ei prejudiciabile și considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, aflându-se la o activitate de vânătoare, a efectuat o împușcătură cu arma de foc „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304 în direcția lui Novacov Anatoli, care se afla în canalul de scurgere, la o distanță de aproximativ 15 m, în rezultatul cărui fapt lui Novacov Anatoli, i-au fost provocate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, manifestate prin plăgi multiple a cutiei toracice și abdomen din armă de foc cu alice, penetrante în cutia toracală cu lezarea organelor interne (plămâni, cord,) hemoragie masivă internă și externă cu șoc hemoragie, de la care victima a decedat.

Acțiunile date fiind încadrate de prima instanță în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, menționând că nu poate reține în acțiunile inculpatului, infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2), lit. a), b) Cod penal.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri :

3.1. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale oficiul Sud, Babenco Valeriu, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2), lit. a), b) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 19 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului depus a menționat următoarele:

- nu este de acord cu sentința contestată așa cum, incorect instanța de fond a adoptat soluția de încadrare a faptelor în baza art. 149 alin. (1) Cod penal. Așa cum, instanța de

judecată a considerat că pe data de 10.08.2016, Nuca Mihail a luat de la domiciliul său arma de vânătoare de model MP-153, pe care o deține legal și acționând din imprudență între orele 20:00-23:00, aflându-se în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca r. Cantemir, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările ei prejudiciabile și considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, aflându-se la o activitate de vânătoare a efectuat o împușcătură cu arma de foc în direcția lui Novacov Anatoli care se afla în canalul de scurgere, în rezultatul cărui fapt lui Novacov Anatoli i-au fost provocate leziuni corporale grave periculoase pentru viață, de la care victima a decedat. În argumentarea poziției sale instanța de judecată s-a bazat exclusiv pe faptul că între inculpatul Nuca Mihail și victima Novacov Anatoli nu au fost careva conflicte și nu a fost demonstrată existența unui motiv de omor. Acuzarea nu contestă faptul că până la data comiterii omorului, Nuca Mihail ar fi avut conflicte cu victima sau că ar fi avut careva motive de a însuși careva bunuri de la victimă. Totodată, acuzarea consideră că omorul lui Novacov Anatoli nu a fost săvârșit de către Nuca Mihail din imprudență așa cum, lipsirea de viață din imprudență este caracterizată de lipsa intenției de a comite infracțiuni.

- în opinia acuzatorului, instanța de judecată greșit a reîncadrat acțiunile inculpatului Nuca Mihail în baza art. 149 alin. (1) din Codul penal, și a considerat că acesta urma a fi recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (2), lit. a), b) Cod penal. Astfel, instanța de judecată încadrând acțiunile lui Nuca Mihail în baza art. 149 alin. (1) Cod penal a indicat că în cadrul ședințelor de judecată nu au fost prezentate probe că inculpatul ar fi omorât intenționat o persoană. Însă, procurorul a considerat că instanța de judecată a dat o apreciere greșită probelor administrate în instanța de judecată, aceste probe demonstrând săvârșirea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal. Din raportul de expertiză nr. 105 din 11.08.2016 rezultă că, împușcătura a fost îndreptată asupra unui organ vital al victimei din care reiese că inculpatul prin acțiunile sale a urmărit intenția omorului și nicidecum intenția de a împușca un porc mistreț, care este cu mult mai jos ca înălțimea corpului uman, în astfel de caz alicele urmau să ajungă în regiunea picioarelor victimei a invocat acesta în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond;

- mai mult ca atât, din conținutul raportului de expertiză medico-legală indicat supra rezultă că leziunile au fost provocate cu o armă de vânătoare, la care folosirea și aplicarea acestora necesită unele cunoștințe și iscusință pe care inculpatul le avea fiind vânător cu stagiu. Respectiv, concluziile instanței de judecată că inculpatul a comis o infracțiune din imprudență crezând că a efectuat o împușcătură în direcția unui mistreț, sunt greșite.

Iar, conform depozițiilor martorilor Grișenco V., Cazacu I., aceștia au declarat că Novacov Anatolii a fost împușcat ziua, dar nu noaptea, deoarece era îmbrăcat în tricou, nu avea asupra lui lanternă, adidașii erau curați. Din aceste considerente inculpatul avea posibilitate pe timp de zi să vadă bine cine vine în direcția sa și asupra cui să efectueze împușcătura, în acest caz inculpatul a văzut bine direcția din care vine victima dar nu a ținut cont de înălțimea acesteia în coraport cu înălțimea unui porc mistreț. Pe lângă raportul și declarațiile menționate, și celelalte probe existente în dosar demonstrează săvârșirea infracțiunii de către inculpat, care nu a recunoscut fapta imputată, și prin diferite versiuni lipsite de probe a negat comiterea infracțiunii, acuzând alte persoane de comiterea acesteia. Toate acestea după părerea acuzării, denotă că în cazul dat nu se poate vorbi despre comiterea infracțiunii din imprudență, deoarece inculpatul împreună cu apărarea nici nu au invocat aceste circumstanțe pentru a orienta instanța la luarea unei astfel de hotărâri. Nu este exclus apariția unor relații ostile spontane în timpul vânatului între inculpat și victimă care au degenerat în omorul lui Novacov Anatoli, după care inculpatul a însușit arma de vânătoare și suma de 20 lei;

- la fel, a indicat acuzarea că este evident faptul că Novacov Anatoli avea asupra sa arma de vânătoare, care nu a fost găsită și suma de 2 000 lei, pe care victima o avea asupra sa, fiind văzut la stația de alimentare cu petrol, însă la cercetarea cadavrului și a mijlocului de transport, acestea nu au fost depistate. Din acestea concluzionează acuzarea că, Nuca Mihail ar fi însușit bunurile dispărute. De asemenea, în cazul respectiv acuzarea indică că nu poate fi de acord cu poziția instanței de judecată că omorul a fost comis din imprudență. Menționând că, în asemenea mod, instanța de judecată a pronunțat o sentință care este contrară legii, de aceea ea urmează a fi casată;

- totodată, partea acuzării a considerat că suma de 6 512 lei suportată pentru efectuarea expertizei medico - legale, urmează a fi încasată de la Nuca Mihail în baza art. 227, art. 229 Cod de procedură penală.

Prin urmare, în combaterea apărărilor invocate de inculpat, din datele exterioare faptei comise, din împrejurările în care a avut loc acțiunea, din mobilul care l-a determinat pe inculpat, din scopul pe care și l-a propus și din mijloacele de execuție folosite, se reține, în mod indubitabil, că inculpatul a acționat cu intenția de a omorî victima. Pe această linie de considerente cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei criminale constatate, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală, fapta reținută în sarcina inculpatului în componența de infracțiune prevăzută de articolul 145 alin. (2), lit. a), b) Cod penal. Astfel, a considerat că, soluția pronunțată nu este consecința unei activități eficiente de judecată, or sentința emisă de prima instanță nu se bazează pe fapte

veridice bine dovedite și pe probe bine analizate, care să nu provoace dubii asupra vinovăției inculpatului, de vreme ce acesta n-a recunoscut fapta imputată, iar procurorul a prezentat probe concludente și pertinente în sprijinul învinuirii.

În drept, cererea de apel este întemeiată pe prevederile art. 227 alin. (1), (3), art. 401 alin. (1), pct. 1), art. 405 alin. (1); art. 415 alin. (2), pct. 2) Cod de procedură penală.

3.2. Avocatul Grajdan Iulian în interesele inculpatului Nuca Mihail, care a solicitat casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului, deoarece nu Nuca Mihail a săvârșit infracțiunea imputată.

În motivarea apelului depus a menționat următoarele:

- a considerat neîntemeiat argumentul primei instanțe, precum că declarațiile martorilor apărării Bădănaș Gavril, Cîrlan Ruslan, Bădănaș Vasile, urmează a fi apreciate critic, deoarece martorii audiați erau în relații de prietenie cu inculpatul Nuca Mihail. Dar, conform declarațiilor martorilor Bădănaș Gavril și Bădănaș Vasile, aceștia au menționat că sunt în relații normale cu inculpatul, și nicidecum de prietenie, or faptul aflării acestora la aceeași ceremonie nu atestă obligatoriu și o relație de prietenie. Cu atât mai mult că martorii au depus declarații sub jurământ, dar instanța de judecată nu a apreciat critic declarațiile lui Tabureanu Valeriu, care a indicat că este în relații de prietenie cu Nuca Mihail, ceea ce contravine principiului liberii aprecieri probelor, care prevede că nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită. Din declarațiile martorilor se desprinde că, Nuca Mihail era calm ca întotdeauna și nu au constatat nimic ieșit din comun la Nuca Mihail, fapt ce atestă că acesta nu a comis infracțiunea imputată. Or, în situația în care atestă comiterea unui omor Cîrlan Ruslan în calitate de inspector de poliție avea posibilitatea să observe starea lui Nuca Mihail, care în mod normal urma să fie una stresantă, de neliniștire și îngrijorare. Ceilalți martori au declarat că Nuca Mihail era liniștit, se comporta ca altădată fără careva schimbări de comportament, ceea ce nu poate fi în cazul unei persoane care a comis un omor;

- potrivit concluziilor expertului moartea lui Novacov Anatoli a survenit nu mai târziu de 24 ore până la examinarea cadavrului, iar constatările instanței de judecată referitoare la momentul survenirii decesului bazate pe faptul că, victima era îmbrăcată în tricou și anume din acest motiv se constată că omorul din imprudență a fost săvârșit în intervalul de timp indicat de procuror 20:00 - 23:00 le consideră neargumentate, or instanța de judecată nu a luat în calcul faptul că infracțiunea a fost comisă la data de 10 a lunii august, care reprezintă o perioadă foarte caldă a anului când era posibil ca victima să poarte haine și cu mânici scurte și la ora 24:00. Astfel, acuzarea nu a demonstrat care era temperatura aerului în noaptea când a avut loc omorul și dacă a fost sau nu posibil ca victima să fi fost îmbrăcată în tricou pe parcursul nopții. Indică apărarea că, instanța de fond urma să dispună încetarea procesului indiferent de motivarea expusă având în vedere cererea înaintată de partea apărării prin care s-a

motivată că potrivit procesului - verbal de audiere a martorului (f.d. 128) Nuca Mihail a fost audiat la data de 15.08.2016 în calitate de martor pe marginea dosarului dat, fiind obligat conform legii să facă declarații veridice și să răspundă la întrebările organului de urmărire penală, potrivit art. 90 alin. (1) Cod de procedură penală martorul este persoana citată în această calitate de organul de urmărire penală sau de instanță, precum și persoana care face declarații, în modul prevăzut de prezentul cod, în calitate de martor. Ca martori pot fi citate persoane, care posedă informații cu privire la vreo circumstanță care urmează a fi constatată. Alin. (3) pct. 8) al aceluiași articol prevede că nu pot fi citați și ascuțați ca martori persoana față de care există anumite probe că a săvârșit infracțiunea ce se investighează. Contrar acestor prevederi organul de urmărire penală invocând că dețin anumite probe care a demonstra vinovăția lui Nuca Mihail în comiterea infracțiunii imputate îl audiază pe acesta în calitate de martor explicându-i drepturile și obligațiile unui martor precum și prevederile art. 311-312 Cod penal;

- la data de 12.09.2016 Nuca Mihail a fost recunoscut în calitate de bănuț pe marginea dosarului în cauză, respectiv până la 12.09.2016 în privința acestuia au fost efectuate acțiuni de urmărire penală având calitate de martor. A considerat că lui Nuca Mihail i-a fost încălcat dreptul la apărare atunci când a fost audiat în calitate de martor, deoarece organul de urmărire penală, așa cum menționează în demersul privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 de zile, deține probe pertinente care ar demonstra bănuțala rezonabilă că Nucă Mihail ar fi comis infracțiunea ce i se impută. Probele invocate în demersul procurorului privind aplicarea arestului preventiv întru demonstrarea existenței bănuțelii rezonabile au fost acumulate de organul de urmărire penală până la Nuca Mihail să fie audiat în calitate de martor. Respectiv, calitatea de martor urma să se schimbe în calitatea de bănuț doar în cazul în care organul de urmărire penală ar fi dobândit probe noi, altele decât cele pe care le obținuse până la 15.08.2016, în baza cărora să fie demonstrată bănuțala rezonabilă. Fiind menționat și faptul că, organul de urmărire penală nu avea dreptul să-l audieze pe Nuca Mihail în calitate de martor pe marginea dosarului penal, odată ce îl bănuțau pe acesta că ar fi comis infracțiunea, încălcând prevederile art. 17 Cod de procedură penală, art. 6 CEDO. Totodată, procurorul nu a emis nici o ordonanță prin care să fie anulată calitatea de martor a lui Nuca Mihail sau vreo ordonanță prin care să fie declarat nul procesul - verbal de audiere în calitate de martor a lui Nuca Mihail.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 09 decembrie 2019, apelul avocatului Grajdan Iulian în numele inculpatului Nuca Mihail, a fost respins ca nefondat.

Admis apelul procurorului, sentința primei instanțe casată parțial, în latura penală, în partea constatării vinovăției și stabilirii pedepsei în baza art. 145 alin. (2) lit. a), b)

Cod penal, rejudecată cauza, și pronunțată o nouă hotărâre în aceste privințe potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Nuca Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa cu închisoare pe un termen de 10 ani și 06 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În rest, dispozițiile sentinței primei instanțe au fost menținute fără modificări.

4.1. În motivarea soluției date instanța de apel a menționat că, audiind părțile, examinând materialele cauzei penale și analizând în complex argumentele invocate în raport cu apelurile declarate și în limitele acestora, a conchis de a respinge apelul depus în interesele inculpatului și de a admite apelul declarat de către procuror, cu casarea parțială a sentinței instanței de fond în latura penală, în partea constatării vinovăției și stabilirii pedepsei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță de recunoaștere a inculpatului vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei pentru comiterea faptei date.

Așa cum, la caz se contestă vinovăția, la cererea procurorului au fost cercetate suplimentar probele administrate în instanța de fond, și anume: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 11 august 2016; procesul-verbal de examinare a obiectului din 11 august 2016, cu anexă planșă fotografică și schemă; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15 august 2016, cu anexă schema amplasării teritoriului; procesul-verbal de ridicare din 11 august 2016; procesul-verbal de ridicare din 11 august 2016; procesul-verbal de ridicare din 12 august 2016; procesul-verbal de ridicare din 12 august 2016; ordonanță și procesul-verbal de ridicare din 13 august 2016, cu anexă DVD RW; procesul-verbal de examinare a obiectului din 14 august 2016; procesul-verbal de ridicare din 15 august 2016; procesul-verbal de examinare a obiectului din 15 august 2016; procesul-verbal de examinare a obiectului din 14 august 2016, cu anexe; procesul-verbal de ridicare din 15 august 2016; procesul-verbal de examinare a obiectului din 15 august 2016, cu anexă; raportul de expertiză medico-legală nr. 105 din 18 august 2016; raportul cu privire la stabilirea antenelor operatorilor de telefonie din 12 august 2016; procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 02 septembrie 2016; procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 02 septembrie 2016; procesul-verbal de confruntare din 02 septembrie 2016; procesul-verbal de percheziție din 12 septembrie 2016; procesul-verbal de percheziție din 12 septembrie 2016; procesul-verbal de ridicare din 12 septembrie 2016, procesul-verbal de percheziție din 12 septembrie 2016; raportul de analiză din 2016; revendicare pe numele Nuca Mihail, din care se desprinde că acesta anterior a fost judecat; procesul-verbal de ridicare din 28 septembrie 2016; procesul-verbal de ridicare di 20 septembrie 2016; ordonanța privind eliberarea corpului delict din 21 octombrie 2016; raportul de stabilire a

antelenor ce deservesc locul comiterii infracțiunii din 11 octombrie 2016; procesul-verbal cu privire la interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice din 19 septembrie 2016; raportul din 03 octombrie 2016; raportul privind stabilirea și ridicarea descifrărilor convorbirilor telefonice din 18 octombrie 2016; procesul-verbal de percheziție din 04 noiembrie 2016; procesul-verbal de percheziție din 04 noiembrie 2016, efectuată în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx la Bișir Olesea; procesul-verbal de percheziție din 04 noiembrie 2016, efectuată în s. Cania, r-nul Cantemir la Nuca Mihail; copiile documentelor probatorii, prin care a fost restituită cererea de asistență juridică internațională, însoțită de actele întocmite în executarea acesteia; aviz de testare poligraf din 19 octombrie 2016, în care este indicat la concluzie că, la răspunsurile lui Nuca Mihail la întrebările relevante R4, R7 și R9 s-au evidențiat modificări semnificative, care pot fi interpretate ca indici al comportamentului simulat a subiectului; raportul de expertiză nr. xxxx din 19 septembrie 2016, cu anexă planșă ilustrativă; raportul de expertiză nr. xxxx din 16 septembrie 2016; raportul de expertiză medico-legală nr. 554 din 10 octombrie 2016; raportul de expertiză medico-legală nr. 553 din 10 octombrie 2016; raportul de expertiză nr. xxxx din 29 noiembrie 2016; ordonanță privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală din 09 ianuarie 2017; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 14 octombrie 2016, cu anexă foto tabel; raportul de expertiză medico-legală nr. 97 "D" din 09 decembrie 2016; raportul de expertiză nr. xxxx din 09 decembrie 2016, cu anexă planșă ilustrativă; raportul de expertiză nr. xxxx din 07 decembrie 2016, cu anexă planșă ilustrativă; ordonanță din 09 ianuarie 2017 privind anexare la dosarul penal a corpurilor delictive; raportul de expertiză nr. xxxx din 30 decembrie 2016; raportul de expertiză nr. xxxx din 20 martie 2017; cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, cu anexe, înaintată de partea civilă Novacov Vitalie, acesta solicitând încasarea de la Nuca Mihail a prejudiciului material în mărime de 2 000 lei, pe care Nuca Mihail l-a deposedat pe victima Novacov Anatolie, și prejudiciul material în mărime de 40 628 lei, prejudiciul moral în mărime de 500 000 lei, cât și încasarea cheltuielilor de judecată; declarațiile părții vătămate Novacov Vitalii din 13 martie 2018; declarațiile martorilor Cardjov Efim și Grișenco Victor din 13 martie 2018; declarațiile martorilor Novacov Lilia, Cazacu Ion, Malcov Vitalii, Tabureanu Valeriu; Jelev Dumitru și Arnauțanu Nicolai din 16 octombrie 2018; declarațiile inculpatului Nuca Mihail din 15 noiembrie 2018; declarațiile martorului Cîrlan Ruslan din 13 decembrie 2018.

În speță, inculpatului Nuca Mihail de către organul de urmărire penală i se impută că, dânsul urmărind scopul de a săvârși un omor, acționând în premeditare și din interes material, la data de 10.08.2016, a luat de la domiciliul său arma de vânătoare „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304, pe care o deținea legal, după ce în aceeași zi, în perioada de timp între orele 20:00-23:00, aflându-se în zona de frontieră din

preajma s. Stoianovca, r-nul Cantemir, pe direcția semnului frontieră nr. 1227, a efectuat o împușcătură cu arma de foc „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304 în Novacov Anatoli, care se afla în canalul de scurgere, la distanța de 15,5 m de la autoturismul său de modelul „Honda Civic”, n/î xxxxx, în rezultatul căruia fapt lui Novacov Anatoli, i-au fost provocate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, manifestate prin plăgi multiple a cutiei toracice și abdomen din armă de foc cu alice, penetrante în cutia toracală cu lezarea a organelor interne (plămâni, cord,) și cu complicație a hemoragiei masive interne și externe cu șoc hemoragie de la care victima a decedat. Continuând acțiunile sale infracționale Nuca Mihail l-a deposedat victima Novacov Anatoli de armă de vânătoare MȚ21-12, calibru 12x70 cu nr. 070519 ce îi aparținea și de banii acestuia în suma de 2 000 lei.

Acțiunile inculpatului Nuca Mihail fiind încadrate de organul de urmărire în baza art. 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, conform indicilor „omor intenționat a unei persoane, săvârșit în premeditare, din interes material”.

Este de menționat că, instanța de fond a reținut în sarcina lui Nuca Mihail faptul că, dânsul la data de 10.08.2016, a luat de la domiciliul său arma de vânătoare „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304, care o deținea legal și A acționând din imprudență, în perioada de timp între orele 20:00-23:00, aflându-se în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r-nul Cantemir, pe direcția semnului frontieră nr. 1227, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale prevăzând urmările ei prejudiciabile și considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, aflându-se la o activitate de vânătoare, a efectuat o împușcătură cu arma de foc „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304 în direcția lui Novacov Anatoli, care se afla în canalul de scurgere, la o distanță de aproximativ 15 m, în rezultatul cărui fapt lui Novacov Anatoli, i-au fost provocate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, manifestate prin plăgi multiple a cutiei toracice și abdomen din armă de foc cu alice, penetrante în cutia toracală cu , lezarea organelor interne (plămâni, cord,) hemoragie masivă internă și externă cu ' șoc hemoragie, de la care victima a decedat.

Instanța de apel a conchis că, acțiunile inculpatului incorect au fost încadrate de prima instanță în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, menționând just că în acțiunile inculpatului nu este infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, dar faptele lui Nuca Mihail urmau a fi încadrate de prima instanță în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, nu în art. 149 alin. (1) Cod penal. Așa cum, deși a fost confirmat prin probele existente la dosar că, Nucă Mihai l-a împușcat pe Novacov Anatoli, în cursul examinării cauzei, partea acuzării nu a demonstrat că inculpatul a comis fapta cu premeditare, și cu atât mai mult din interes material.

Este de menționat că, de către partea acuzării nu au fost prezentate probe din care să rezulte că Nuca Mihail din timp a pregătit comiterea infracțiunii, din contra din

declarațiile martorilor reiese că aceștia erau în relații bune, chiar și martorul Tabureanu a indicat că când i-a văzut în baltă aceștia nu se certau, deci nu poate fi reținut argumentul procurorului că, omorul a fost comis cu premeditate.

Procurorul nu a prezentat probe care ar demonstra existența unor relații ostile între Nuca Mihail și victimă, și nici existența a careva datorii, luarea unor bunuri de la victimă de către făptuitor. Dimpotrivă, a fost stabilit că relațiile dintre victimă și făptuitor au fost anterior normale, toți martorii au indicat la faptul dat, nu a fost demonstrată existența vreunui motiv de omor, iar martorul Tabureanu Valeriu care i-a văzut a relatat, că nu a observat vreun conflict între Nuca Mihail și Novacov Anatoli. Procurorul în apelul depus chiar dacă a invocat că conflictul între victimă și inculpat putea apărea în timpul vânătorului, acest fapt nu a fost demonstrat, ceea ce denotă netemeinicia acestui argument al apelului procurorului. Astfel, corect instanța de fond a conchis că Novacov Anatoli și Nuca Mihail se aflau la 10.08.2016 în lunca râului Prut la vânătoare de porci mistreți, dâșii anterior au mai fost la vânătoare împreună. Însă, chiar dacă victima în acea zi a schimbat la stația de alimentare "Lukoil" din or. Cantemir suma de 100 euro, primind 2 000 lei, nu a fost confirmat faptul că când a fost omorât deținea suma dată asupra sa și că banii ar fi fost luați de inculpat. Novacov Anatoli la fața locului putea să ajungă și fără careva sume de bani, iar partea acuzării nu a demonstrat contrariul, astfel, corect instanța de fond nu a reținut faptul că inculpatul ar fi omorât victima din interes material.

La fel, nu a fost demonstrat de partea acuzării faptul că, la fața locului Novacov Anatoli ar fi luat arma cu el și că Nuca Mihail i-ar fi luat-o, dacă nu a fost găsită la el acasă, aceasta nu exclude faptul că arma s-ar fi aflat în altă parte. Faptul că o armă a lui Novacov Anatoli, cealaltă decât cea pe care acesta i-o dăduse lui Caradjov Efim, nu a fost găsită la victimă acasă, nu demonstrează faptul că aceasta a fost luată de inculpat. Nu a fost demonstrat faptul că victima la fața locului s-a dus cu arma, putea să meargă cu Nuca Mihail la vânătoare și fără armă și chiar de mergea cu armă, nu a fost exclus de partea acuzării faptul că după ce a fost împușcat de către Nuca Mihail și ultimul a plecat de la fața locului, altcineva nu putea să-i i-a banii de îi avea asupra sa și arma așa cum, acesta a fost găsit într-un loc deschis și nu imediat după omor, în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r-nul Cantemir. Astfel, interesul material nu a fost probat de către partea acuzării, și nici săvârșirea omorului cu premeditare nu a fost confirmată, circumstanțe ce denotă netemeinicia argumentelor apelului, invocate în acest sens. Aceste circumstanțe corect au fost conchise de instanța de fond, însă eronat a stabilit faptul că, Nuca Mihail din imprudență a efectuat o împușcătură în direcția lui Novacov Anatoli, care se afla în vegetație, fără a-l vedea pe acesta, orientându-se după zgomot, deoarece victima era îmbrăcată și în haine de camuflaj, se afla într-un șanț, și a crezut că este o pradă, cu atât mai mult că în acel loc vegetația era abundentă, se întuneca (ori

poate deja era întuneric), ceea ce a creat impedimente de vizibilitate. Instanța de apel a reținut ca fiind eronate aceste constatări ale instanței de fond, și nu este clar în baza la ce a făcut asemenea concluzii.

Instanța de fond neavând careva date în acest sens, incorect a conchis că omorul a fost săvârșit din imprudență, deci eronat a încadrat acțiunile lui Nuca Mihail în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, conform indicilor: „lipsirea de viață din imprudență”. Materialele cauzei denotă că, instanța de fond conchizând săvârșirea omorului din imprudență, a dat o apreciere greșită probelor administrate, probe care demonstrează săvârșirea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal.

Din raportul de expertiză nr. 105 din 11.08.2016 a rezultat că, împușcătura a fost îndreptată asupra unui organ vital al victimei din care reiese că inculpatul prin acțiunile sale a urmărit intenția omorului și nicidecum intenția de a împușca un porc mistreț, care este cu mult mai jos ca înălțimea corpului uman, în astfel de caz alicele urmau să ajungă în regiunea picioarelor victimei, ceea ce a fost invocat în instanța de fond, dar aceasta nu a pus accent pe circumstanțele date. Mai mult ca atât, din conținutul raportului de expertiză medico-legală indicat supra a rezultat că leziunile au fost provocate cu o armă de vânătoare, la care folosirea și aplicarea acestora necesită unele cunoștințe și iscusință pe care inculpatul le avea fiind vânător cu stagiu. Inculpatul nu a negat faptul că mergea la vânătoare, acesta având permis de port armă, are și cunoștințe în domeniu, este instruit și doar cu intenție putea efectua împușcătura. Deci, nu se poate face concluzia că din greșeală ar fi împușcat victima, acesta este vânător iscusit și doar cu intenție putea efectua tragerea din armă, și despre acest fapt vorbește și caracterul leziunilor corporale, cât și experiența mare pe care o are inculpatul în domeniul vânatului. Astfel, Nuca Mihail cunoaște consecințele tragerii într-o direcție fără a fi sigur în ce tragi, iar o asemenea versiune nici nu a fost invocată de inculpat, acesta de la bun început a negat săvârșirea infracțiunii și nu este clar de unde și în baza la ce instanța de fond își formulează concluziile privind lipsirea de viață a victimei din imprudență.

În asemenea circumstanțe, se desprinde temeinicia argumentelor apelului procurorului, precum că, concluziile instanței de judecată că inculpatul a comis o infracțiune din imprudență crezând că a efectuat o împușcătură în direcția unui mistreț sau cerb, sunt greșite.

Cu referire la argumentul apelului depus în interesele inculpatului, precum că în ziua respectivă inculpatul Nuca Mihail s-ar fi aflat în intervalul în care a fost săvârșită fapta, la sărbătorirea unei zile de naștere, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat. Or, s-a constatat faptul că în perioada de timp între orele 20:00-23:00, Nuca Mihail aflându-se în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r-nul Cantemir, pe direcția semnelui frontieră nr. 1227, a comis omorul lui Novacov Anatolii. Acest fapt este probat

prin materialele cauzei, care au fost analizate în raport cu declarațiile martorilor, instanța de fond punând accent pe faptul că, martorii nu au indicat perioada de timp concretă, ci cu aproximație, când a venit Nuca Mihail la ziua de naștere. Mai mult ca atât, martorul Tabureanu Valeriu, cel care ultimul i-a văzut împreună pe inculpat și victimă la fel, a indicat perioada de timp aproximativ când i-a văzut, dar nu ora concretă, însă a făcut trimitere la faptul că era spre seară, între ora 19-20. Deci, nici această persoană nu a indicat ora concretă, și chiar dacă dânsul a participat la sărbătorirea zilei de naștere, aceasta s-a întâmplat evident mai târziu decât timpul săvârșirii infracțiunii.

Instanța de apel a menționat că, în susținerea vinovăției lui Nuca Mihail de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, vin următoarele probe: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 11.08.2016, în cadrul acestei acțiuni a fost depistat cadavrul victimei Novacov Anatoli, vehiculul acestuia, un tub de cartuș din plastic de culoare roșie, cu rozetă metalică. Conform schemei anexate la procesul-verbal de cercetare la fața locului, tubul de cartuș a fost depistat la o distanță de 0,6 m de la marginea drumului și la o distanță de 12,8 m de la cadavru. Potrivit raportului de expertiză nr. xxxxx din 09.12.2016, pe hainele victimei nu au fost depistate urme de factori suplimentari ai împușcăturii, ceea ce înseamnă că împușcătura s-a efectuat de la o distanță mai mare decât acțiunea factorilor suplimentari.

Mai mult ca atât, conform raportului de expertiză nr. xxxxx, tubul de cartuș ridicat în cadrul cercetării la fața locului și prezentat la examinare, a fost tras cu arma semiautomată de model "MP 153", cu nr. „0815344304”, care a fost ridicată de la Nuca Mihail. Deteriorările pe maioul victimei reprezintă orificii de intrare a proiectilelor cu diametrul cuprins între 8-9mm (mitraliilor). Proiectilele au fost propulsate spre victimă într-un snop creat ca urmare a unei singure împușcături dintr-o arma de foc cu țeava lisă, de la stânga ' spre dreapta sub un unghi de aproximativ 45°, de sus în jos sub un unghi apropiat celui de 90°, de la o distanță de aproximativ 15 m. în consecință, a fost stabilit fără dubii, că tubul de cartuș depistat la fața locului a fost tras din arma lui Nucă Mihail. Conform procesului-verbal de cercetare la fața locului, distanța dintre locul unde a fost depistat cartușul și cadavru este de 12,8 m, iar conform raportului de expertiză nominalizat, a fost stabilit că împușcătura s-a efectuat de la o distanță de t aproximativ 15 m, ceea ce coincide cu situația de fapt stabilită la fața locului.

Conform aceluiași raport de expertiză, în rezultatul examinării urmei percutorului armei lui Nuca Mihail și cel imprimat pe tubul de cartuș depistat la fața locului, a fost stabilit că acestea diferă. În rezultatul cercetării nemijlocite a percutorului, a fost stabilit că vârful a fost prelucrat mecanic cu un instrument abraziv, adică a fost modificat. În cadrul audierii în calitate de inculpat Nuca Mihail a declarat, că nu a făcut modificări la arma sa, inclusiv nu a modificat percutorul. Cu toate acestea, este evident că tubul

depistat la fața locului a fost tras anume din arma lui Nuca Mihail, aceasta fiind stabilit după urmele de pe rozeta tubului, dar și partea metalică a lui. În aceste circumstanțe, corect instanța de fond a conchis că, Nuca Mihail pentru a se eschiva de a răspundere, după efectuarea împușcături în direcția victimei și până la ridicarea armei de către organul de urmărire penală, a modificat percutorul armei date pentru ca în caz de verificare, acesta să lase urme diferite pe capsă decât cele stabilite pe tubul de cartuș depistat la fața locului. Astfel, Nuca Mihail realizând modificările menționate a considerat că identificarea armei cu care a fost tras cartușul dat nu va fi posibilă, dacă va modifica suprafața percutorului care vine în contact cu capsă și care lasă urma de adâncime. Totuși, în rezultatul expertizei balistice a fost posibil a stabili utilizarea armei lui Nuca Mihail la tragerea cartușului găsit la fața locului, prin urmele lăsate pe rozetă și partea metalică a }' acestuia, chiar dacă tubul a fost reîncărcat și tras de mai multe ori.

Totodată, cele menționate supra combat declarațiile inculpatului Nuca Mihail, precum că posibil tubul de cartuș a rămas de la el la fața locului pentru că anterior a fost acolo la vânătoare, deoarece în acest caz urmele percutorului ar fi fost identice cu cele obținute în cazul examenului comparativ (dânsul declarând că nu a făcut modificări ale armei, după ultima sa vânătoare, care a avut loc cu mult mai înainte de la 10.08.2016. Mai mult, din fotografia anexată la procesul-verbal de cercetare la fața locului, nu se poate conchide că tubul respectiv se află acolo de o perioadă îndelungată, iar deteriorări vizibile ale părții metalice a tubului nu se observă.

În cursul examinării cauzei în instanța de apel a fost stabilit cu certitudine faptul că, Nuca Mihail la data de 10.08.2016, a luat de la domiciliul său arma de vânătoare „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304, care o deținea legal și acționând cuii^ intenție, în perioada de timp între orele 20:00-23:00, aflându-se în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r. Cantemir, pe direcția semnelui frontieră nr. 1227, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, prevăzând urmările ei prejudiciabile, aflându-se la o activitate de vânătoare, a efectuat o împușcătură cu arma de foc „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304 în direcția lui Novacov Anatoli, care se afla în canalul de scurgere, la o distanță de aproximativ 15 m, în rezultatul cărui fapt lui Novacov Anatoli, i-au fost provocate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, manifestate prin plăgi multiple a cutiei toracice și abdomen din armă de foc cu alică, penetrante în cutia toracală cu lezarea organelor interne (plămâni, cord,) hemoragie masivă internă și externă cu șoc hemoragie, de la care victima a decedat. Acțiunile lui Nuca Mihail urmează a fi încadrate corect în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: "omorul unei persoane".

Instanța de apel a notat că, inculpatul nefiind de acord cu sentința pronunțată, a contestat-o în întregime, deci, acesta nu este de acord nici cu admiterea acțiunii civile și încasarea prejudiciului moral în sumă de 150 000 lei.

Succesorul victimei, Novacov Vitalii, a depus o acțiune civilă prin care a solicitat încasarea sumei de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu material, bani sustrași de la victimă de către inculpat, suma de 40 628 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

La caz, s-a stabilit că lui Novacov Vitali fără dubiu i-a fost produs prejudiciu moral, care în urma acțiunilor inculpatului a rămas fără o persoană dragă, fără frate. Chiar dacă succesorul victimei la depunerea apelului a invocat necesitatea admiterii integrale a acțiunii civile, instanța de apel nu le-a putut reține ca întemeiate așa cum, la caz întemeiat prima instanță a stabilit că, este necesar de încasat de la inculpat în beneficiul lui Novacov Vitali suma de 150 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune. Este de reținut că, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral este necesar de a se pune accent pe faptul că în urma săvârșirii infracțiunilor, o persoană a fost lipsită de viață, suma de 150 000 lei fiind în concordanță cu suferințele succesorului victimei, raportate la circumstanțele comiterii faptelor.

instanța de apel ca și prima instanță, pune accent pe gravitatea faptelor săvârșite și consecințele acestora, de posibilitatea de restabilire a psihicului succesorului victimei, de satisfacția pe care o primește persoana în urma pedepsirii inculpatului. Astfel, instanța de apel consideră că anume această sumă este una rezonabilă și suficientă pentru recuperarea prejudiciului moral. Cu atât mai mult, că recuperarea prejudiciului moral nu poate avea drept scop sancționarea repetată a inculpatului, crearea pentru el a unei situații financiare grele, iar pentru succesorul victimei nu poate servi ca o metodă de îmbogățire fără justă cauză, iar suma solicitată în mărime de 500 000 lei are un caracter excesiv și nu este rezonabilă în raport cu suferințele suportate și acțiunile inculpatului, anume suma de 150 000 lei este în concordanță cu suferințele succesorului victimei, raportate la circumstanțele comiterii faptelor. În circumstanțele expuse, se manifestă temeinicia concluziilor instanței de fond privitor la admiterea parțială a acțiunii civile și încasarea anume a sumei de 150 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Iar, privitor la prejudiciul material instanța de fond corect a conchis că, sumele de 1 230 lei și 2 060 lei nu se confirmă că au fost cheltuite pentru organizarea funerariilor victimei Novacov Anatoli, deoarece aceste bonuri sunt eliberate la 12, respectiv 13 septembrie 2016, adică cu mult după înmormântarea victimei. Mai mult ca atât, în cursul examinării cauzei nu a fost stabilită sustragerea vreo unei sume bănești de la victimă de către inculpat, astfel acțiunea civilă pe capătul de cerere privind încasarea sumei de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu material, corect a fost respinsă de prima instanță ca neîntemeiată. La fel, în privința sumelor de 10 127 lei, 10 846 lei, 5 450 lei, 10 915 lei instanța de fond corect a considerat necesar de a respinge încasarea lor în beneficiul părții civile, deoarece din factură rezultă că suma dată a fost achitată nu de partea civilă ci de către Novacov Lilia care nu are calitate procesuală corespunzătoare.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a reținut necesitatea de a acorda deplină eficiență prevederilor art. 61, art. 75-78 Cod penal, deci, a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de circumstanțele în care a fost comisă fapta, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia. Așa cum, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, cât și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Or, restabilirea echității sociale reprezintă o valoare supremă în societate și este garantată de art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova. Astfel, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii săvârșite de Nuca Mihail, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din infracțiunile deosebit de grave, punând accent pe personalitatea inculpatului, atitudinea acestuia față de infracțiunea comisă, a conchis necesitatea de a stabili în privința acestuia pedeapsa cu închisoare anume pe un termen de 10 ani și 06 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, în baza art. 72 Cod penal. Concluzie ce are la baza acordarea eficienței prevederilor legislației naționale și internaționale așa cum, din circumstanțele cauzei rezultă imposibilitatea aplicării pedepsei mai mici, anume pedeapsa cu închisoare pe un termen de 10 ani și 06 luni, este una echitabilă și proporțională, în raport cu circumstanțele cauzei.

Instanța de apel a menționat că, procurorul la depunerea apelului a invocat că este rezervat asupra soluției instanței de a nu încasa cheltuieli judiciare de la inculpat, menționând că instanța de fond incorect l-a scutit pe inculpat de la plata cheltuielilor judiciare în mărime de 6 512 lei, costul expertizelor efectuate pe prezenta cauză.

Este de notat că din materialele dosarului se desprinde că în prezenta cauză au fost întocmite rapoarte de expertiză judiciară la suma totală de 6 512 lei.

Instanța de apel a notat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia că în cadrul urmăririi penale nu au fost suportate careva cheltuieli judiciare care ar putea fi încasate de la inculpat. Așa cum, solicitantul efectuării expertizei este statul RM, în persona organului de urmărire penală, prin urmare, obligația de suportare a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei o poartă anume statul RM în persoana Inspectoratului de Poliție ca solicitant.

Este de notat și faptul că prima instanță concluzionând necesitatea respingerii cererii cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată a pus accent pe prevederile legislației în vigoare la momentul numirii expertizelor. Chiar dacă inculpatul dispune de mijloace financiare, acest fapt nu este temei ca cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizelor, să fie încasate din contul său așa cum, în baza art. 143 Cod de procedură penală, în vigoare la momentul suportării cheltuielilor menționate, acestea se încasează din contul mijloacelor bugetului de stat.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recursuri ordinare:

5.1. Procurorul, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei atacate, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs recurentul indică următoarele motive:

- instanța de apel incorect a încadrat acțiunile inculpatului Nuca Mihail în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, or pe parcursul examinării cauzei penale s-a constatat că acesta urma a fi recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal.

Infracțiunea a fost comisă cu premeditare, deoarece caracteristic omorului cu premeditare este trecerea unui interval de timp din momentul luării deciziei și până în momentul executării omorului, la fel activitatea de chibzuire asupra modului în care va săvârși infracțiunea și că făptuitorul a avut posibilitatea să mediteze, să cântărească șansele de realizare a deciziei;

- concluzia instanței de apel precum că, *de către partea acuzării nu au fost prezentate probe din care rezultă că Nuca Mihail din timp a pregătit comiterea infracțiunii, din contra din declarațiile martorilor reise că aceștia erau în relații bune, chiar și martorul Tabureanu a indicat că când i-a văzut în baltă aceștia nu se certau, deci nu poate fi reținut argumentul procurorului că, omorul a fost comis cu premeditate - este neîntemeiată din următoarele considerente.*

Dacă ne referim la circumstanțele cauzei, constatăm că inculpatul Nuca Mihail dinaintea realizării acțiunilor sale infracționale manifestate prin tragerea cu arma de foc în Novacov Anatoli a hotărât să-l omoare pe ultimul.

Astfel, inculpatul dinainte a știut unde o să fie victima, deoarece foarte des mergea la vânătoare împreună cu Novacov Anatoli.

Mai mult ca atât, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond martorul Cardjov Efim a declarat că el a fost cu Novacov Anatolii în baltă, și când se deplasau Anatolii vorbea cu cineva la telefon, apoi Nuca Mihail a venit cu mașina în baltă.

Inculpatul intenționat a hotărât să-l omoare pe Novacov Anatoli în ziua când el a fost invitat la ziua de naștere a lui Badanau Vasile, astfel creând pentru sine alibi pe perioada comiterii infracțiunii, or imediat după comiterea infracțiunii de omor inculpatul a plecat la ziua de naștere.

Respectiv, inculpatul Nuca Mihail pe tot parcursul urmăririi penale, cât și în instanțele de judecată nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei imputate, negând toate acuzațiile, declarând că în ziua și în intervalul de timp în care a fost săvârșită fapta, el s-a aflat la sărbătorirea unei zile de naștere.

Mai mult ca atât, deja după comiterea infracțiunii Nuca Mihail pentru a se eschiva de la răspundere, după efectuarea împușcăturii în direcția victimei și până la ridicarea armei de către organul de urmărire penală, a modificat petrecutorul armei date pentru

ca în caz de verificare, acesta să lase urme diferite pe capsă decât cele stabilite pe tubul de cartuş depistat la faţa locului.

Argumentul instanţei de apel, precum că procurorul nu a prezentat probe care ar demonstra existenţa unor relaţii ostile între Nuca Mihail şi victimă, trebuie să fie apreciată critic, or acest fapt nu demonstrează că între timp între inculpat şi victima nu au apărut relaţii ostile, iar ca rezultat al acestora a fost omorul intenţionat a lui Novacov A.;

- Novacov Anatoli avea asupra sa arma de vânătoare care nu a fost găsită şi suma de 2000 lei pe care victima o avea asupra sa, fiind văzută la staţia de alimentare cu petrol. Însă, la cercetarea cadavrului şi a mijlocului de transport arma şi mijloace băneşti nu au fost depistate.

Totodată, argumentul instanţei de apel, precum că *nu a fost demonstrat faptul că victima la faţa locului s-a dus cu arma, vin în contradicţie cu declaraţiile însuşi inculpatului Nuca Mihail care a declarat că, a fost în baltă cu Novacov şi s-au uitat la urmele lăsate de mistreţi şi când se aflau acolo pe lângă ei a trecut Tabureanu şi Novacov s-a dezbrăcat de scurtă şi a aruncat-o pe bancheta din spate, unde era arma semiautomată. ...Novacov Anatoli l-a întrebat dacă va veni cu el la vânătoare că nu are cu cine şi dacă nu poate să-l sune pe Caradjov Efim, care i-a povestit că va veni scara cu el la vânătoare.*

Mai mult ca atât, alegaţii instanţei de apel precum că nu a fost exclus de partea acuzării faptul că după ce a fost împuşcat de către Nuca Mihail şi ultimul a plecat de la faţa locului, altcineva nu putea să-i ia banii da îi avea asupra sa şi arma aşa cum, acesta a fost găsit într-un loc deschis şi nu imediat după omor, în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r-nul Cantemir, trebuie să fie apreciate critic, or la acuzatorul de stat pe tot parcursul examinării cauzei penale nu au apărut careva dubii în ceea ce priveşte însuşirea de către inculpatul Nuca Mihail a armei de vânătoare şi sumei de 2000 lei ce aparţinea victimei Novacov Anatoli;

- consideră neîntemeiată soluţia instanţei de apel de a respinge cerinţa privitor la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Nuca Mihail în beneficiul statului în sumă de 6512 lei.

Soluţia cu privire la cheltuielile judiciare, instanţa de apel a motivat prin aceea că, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăţiei inculpatului în comiterea infracţiunii imputate, prin numirea expertizei judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

Însă, în decizie şi sentinţa lipseşte dispoziţia privind trecerea cheltuielilor judiciare pe contul statului.

În primul rând, cheltuielile legate cu efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuieli în legătură cu efectuarea acţiunilor procesuale în cauza penală - expertiza judiciară.

În al doilea rând, la soluționarea chetiunii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art. 229 aiin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pune sarcina pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli în legătură cu comiterea infracțiunii. Și doar dacă condamnatul nu este în stare să le achite din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului.

În al treilea rând, instanța de apel odată ce a dispus respingerea cererii procurorului încasării de la inculpatul a sumei de 6512 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a dispus trecerea acestora în contul statului, astfel, rezultă că nu dispunem de o dispoziție referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare, așa cum se cere prin prevederile art. 397 pct. 5) și art.416 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel, în speță noastră, nu a soluționat corect chestiunea legată cu cheltuieli judiciare.

5.2. Avocatul Josu Gh. în numele inculpatului, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei atacate, cu emiterea unei hotărâri de achitare în privința lui Nuca Mihail, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea cererii de recurs recurentul indică următoarele motive:

- nu sântem de acord cu sentința primei instanțe și decizia Curții de Apel, deoarece le considerăm neîntemeiate, lipsite de probe, emise cu încălcarea dreptului la un proces echitabil, motiv pentru care este pasibilă de a fi casate integral cu emiterea unei noi decizii prin care Nuca Mihail să fie achitat deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat;

- instanțele de judecată au apreciat neîntemeiat critic declarațiile martorilor apărării Bădănaș Gavril, Cîrlan Ruslan și Bădănaș Vasile, deoarece chipurile martorii audiați erau în relații de prietenie cu inculpatul Nuca Mihail.

Potrivit declarațiilor lui Bădănaș Gavril și Bădănaș Vasile date în ședința de judecată și la etapa urmăririi penale aceștia au declarat că sunt în relații normale cu inculpatul Nuca Mihail și nicidecum de prietenie, or faptul aflării acestora la aceeași ceremonie nu atestă obligatoriu și o relație de prietenie.

Mai mult ca atât, aceștia au dat declarații sub jurământ fiind preîntâmpinați de răspunderea penală în cazul în care fac declarații false sau mincinoase de unde se prezumă că declarațiile acestora corespund adevărului. Cu atât mai mult dacă învinuirea a considerat că acești 3 martori sunt prieteni de a lui Nuca Mihail atunci pentru a demonstra acest fapt puteau lărgi cercul martorilor prezenți la ziua de naștere, deoarece acolo erau prezenți mai mulți de 20 persoane;

- totodată instanța de judecată nu a apreciat critic declarațiile lui Tabureanu Valeriu care a declarat expres că este în relații de prietenie cu Nuca Mihail, ceea ce

contravine principiului liberii aprecieri a probelor care prevede că nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită;

- raportul de expertiză nr. xxxxx este unul incomplet, nu poate da răspuns la mai multe întrebări care au o importanță deosebită la soluționarea cauzei penale și anume:

Prin raportul de expertiză medico-legal nr. 97D din data de 25.11.2016 s-a urmărit de a da răspuns întrebărilor adresate expertului ce ține de momentul survenirii decesului cetățeanului Novacov Anatoli și momentul cauzării leziunilor corporale care au cauzat decesul cet. Novacov Anatoli. Potrivit concluziilor expertului moartea cetățeanului Novacov Anatoli a survenit nu mai târziu de 24 de ore până la examinarea cadavrului. Însă conform raportului de expertiză medico-legală nr. 97 "D" din 09 decembrie 2016, în care la concluzii este indicat că, ținând cont de modificările cadaverice de descompunere stabilite la examinarea cadavrului lui Novacov Anatoli, a fost concluzionat că moartea ultimului a survenit nu mai puțin de 24 de ore până la examinarea cadavrului. La examenul de laborator histologic a fragmentelor de organe prelevat de la cadavrul cetățeanului Novacov Anatoli s-au depistat modificări.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 105 din data de 18.08.2016 examinarea cadavrului a început la data de 12.08.2016 ora 14:00 și s-a finisat la ora 18:00 aceiași zi. Respectiv concluzia expertului precum că decesul a survenit nu mai târziu de 24 de ore până la examinarea cadavrului este una neclară care nu a fost argumentată sub nici o formă și care lasă mai multe semne de întrebare și care vine în contradicție cu răspunsul la întrebarea 2 prin care expertul concluzionează că pe fragmentele organelor prelevate de la cadavrul cet. Novacov Anatoli s-au depistat modificări pentru care rezultatul examenului histologic nu se va lua în considerare.

Constatările instanței de judecată referitor la momentul survenirii decesului bazate pe faptul că victima era îmbrăcat în tricou și anume din acest motiv se constată că omorul lui a fost săvârșit în intervalul de timp indicat de procuror 20-23⁰⁰ le considerăm neargumentate or instanța de judecată nu a luat în calcul faptul că infrațiunea a fost comisă la data de 10 a lunii august care reprezintă o perioadă foarte caldă a anului când era posibil ca victima să poarte haine cu mâneca scurtă și la ora 24-00.

Astfel, acuzarea nu a demonstrat care era temperatura aerului în noaptea când a avut loc omorul și dacă a fost sau nu posibil ca victima să fi fost îmbrăcat în tricou pe tot parcursul nopții;

- la data de 12.09.2016 Nuca Mihail a fost recunoscut în calitate de bănuț pe marginea dosarului în cauză, respectiv până la 12.09.2016 în privința acestuia au fost efectuate acțiuni de urmărire penală având calitate de martor. Consider că lui Nuca Mihail i-a fost încălcat dreptul la apărare atunci când a fost audiat în calitate de martor, deoarece organul de urmărire penală, așa cum menționează în demersul privind

aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 de zile, deținea probe pertinente care ar demonstra bănuiala rezonabilă că Nuca Mihail, ar fi comis infracțiunea ce i se impută.

Constatăm că organul de urmărire penală nu avea dreptul să-l audieze pe Nuca Mihail în calitate de martor pe marginea dosarului penal odată ce îl bănuiau pe acesta în baza probelor sus menționate că a comis infracțiunea încălcând astfel art. 17 Cod de procedură penală, art. 6 CEDO care prevede tuturor persoanelor dreptul la un proces echitabil și dreptul la o hotărâre motivată din partea organelor statului care urmează să se expună obligatoriu asupra tuturor argumentelor invocate în cerere de către parte apărării respectând în acest fel dreptul egalității armelor în procesul penal. Totodată, procurorul nu a emis nici o ordonanță prin care să fie anulată calitatea de martor a lui Nuca Mihail sau vreoa altă ordonanță prin care să fie declarat nul procesul verbal de audiere în calitate de martor a lui Nuca Mihail;

- prima instanța și Curtea de Apel nu pun la îndoială faptul că între inculpatul Nuca Mihail și victima Novacov Anatoli nu au fost careva conflicte și nu a fost demonstrată existența unui motiv de omor. Acuzarea nu contestă faptul că până la data comiterii omorului, Nuca Mihail ar fi avut conflicte cu victima sau că ar fi avut careva motive de al omorî și de a însuși careva bunuri de la victimă.

Instanța face trimitere la depozițiile martorilor Grișenco V., Cazacu I., aceștia au declarat că Novacov Anatolii a fost împușcat ziua, dar nu noaptea, deoarece era îmbrăcat în tricou, nu avea asupra lui lanternă, adidașii erau curați. Adică instanța face concluzie despre ora comiterii infracțiunii din declarațiile acestora, adică se bazează pe presupuneri și de aici instanța mai face o concluzie stranie că din aceste considerente inculpatul avea posibilitate pe timp de zi să vadă bine cine vine în direcția sa și asupra cui să efectueze împușcătura, în acest caz inculpatul a văzut bine direcția din care vine victima, dar nu a ținut cont de înălțimea acesteia în raport cu înălțimea unui porc mistreț, considerând că inculpatul a acționat intenționat;

- nevinovăția lui Nuca M. se demonstrează și prin procesul-verbal cu privire la interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice din 19 septembrie 2016, în rezultat fiind indicat că pe DVD + R sunt înregistrate discuțiile convorbirilor telefonice a lui Nuca Mihail, Bișir Olesea și Petreanu Vasile, discuții duse cu diferite persoane, însă fiind ascultate s-a constatat că, înregistrările convorbirilor telefonice nu prezintă și nu oferă careva informații probatorii și date care ar avea legătură cu circumstanțele cauzei penale;

- instanța de apel nu dă apreciere ordonanței privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală din 09 ianuarie 2017, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Caradjov Efim, deoarece s-a constatat că fapta nu a fost săvârșită de el, deoarece până la scoaterea lui Caradjov Efim de sub urmărire penală învinuirea îi

consideră potențiali infractori pe Nucă M. și Caradjov E. și care probe au fost acumulate pentru a face o concluzie fermă că infracțiunea a fost săvârșită de Nuca M. și nu de Caradjov E.;

- conform raportului de expertiză nr. xxxxx dirt 09 decembrie 2016, se confirmă faptul că aceleaș tip, calibru de cartușe au fost depistate la ambii adică la Caradjov E. și Nuca M. și posibil au majoritatea vânătorilor care dețin așa tipuri de arme. Deoarece expertul menționează că tubul de cartuș, prezentat spre examinare, a fost tras, într-o armă de foc letală, semi-automată, cu țeava lisă de cal. 12, de model „MP 151”, „MP 153”, sau din altă armă cu amplasarea similară a pieselor creatoare de urme.

Însă, până la urmă expertul face o concluzie condradictorie cu cele relatate mai sus, tubul de cartuș ridicat în cadrul CFL și prezentat la examinare, a fost tras cu arma semi-automată de model „MP 153”, cu nr. „0815344304”, care a fost ridicată de la Nuca Mihail, fără să fie indicat prin care probe se face așa concluzie;

- de asemenea instanța nu dă o apreciere declarațiile martorului Cardjov Efim din 13 martie 2018, care a declarat că a fost cu Novacov Anatolii în baltă, și când se deplasau Anatolii vorbea cu cineva la telefon, apoi Nuca Mihail a venit cu mașina în baltă. Acesta a indicat că au stat ceva timp în baltă apoi a plecat acasă și după aceasta nu la mai văzut pe Novacov Anatoli. În ziua aceea a indicat că nu au vânat doar s-au uitat la urmele de mistreți, la fel, a indicat că la vânătoare a fost de două ori cu Novacov Anatoli și Nuca Mihail. Acesta a indicat că Novacov Anatoli i-a spus să meargă seara cu el la vânătoare, dar el i-a spus că nu poate și Anatolii nu i-a spus cu cine va merge la vânătoare;

- la fel, a menționat că, Novacov Anatoli avea două arme diferite, la vânătoare mergea Nuca Mihail avea armă de vânătoare asemănătoare cu cea a lui Novacov Anatoli. A indicat și faptul că el are armă de calibru 16, că ar avea Novacov Anatoli dușmani, nu a auzit, și nici să se certe cu Nuca Mihail nu a auzit;

- la examinarea locului infracțiunii nu sau depistat careva urme de sânge, nu au auzit împușcătura nici patrula de la poliția de frontieră și nici alte persoane care se aflau în zona respectivă cu atât mai mult că doar la câteva sute de metri sunt o mulțime de case de locuit, însă acuzarea nu a găsit de necesar de a stabili timpul concret când s-a produs împușcătura, iar în cazul când nimeni nu a auzit-o să stabilească locul unde a fost împușcată victima, că nu este exclus faptul că a fost împușcat în alt loc și transportat mai apoi la locul depistării;

- instanța de apel mai face o concluzie contradictorie, deoarece se menționează că conform raportului de expertiză nr. xxxxx, tubul de cartuș ridicat în cadrul cercetării la fața locului și prezentat la examinare, a fost tras cu arma semiautomată de model „MP 153”, cu nr. „0815344304”, care a fost ridicată de la Nuca Mihail. Tot odată conform aceluiași raport de expertiză, în rezultatul examinării urmei perculatorului armei lui Nuca Mihail și cel imprimat pe tubul de cartuș depistat la fața locului, a fost stabilit că

acestea diferă. în rezultatul cercetării nemijlocite a perculatorului, a fost stabilit că vârful a fost prelucrat mecanic cu un instrument abraziv, adică a fost modificat. în cadrul audierii în calitate de inculpat Nuca Mihail a declarat, că nu a făcut modificări la arma sa, inclusiv nu a modificat perculatorul. Cu toate acestea, instanța face o presupunere că este evident că tubul depistat la fața locului a fost tras anume din arma lui Nuca Mihail, aceasta fiind stabilit după urmele de pe rozeta tubului, dar și partea metalică a lui. Însă nu se pune la îndoială faptul că acest tub dacă a și fost de la arma lui Nuca M. ultimul a menționat că nu numai odată a fost prin această zonă la vânat;

- prima instanță a conchis neîntemeiat bazându-se iarăși pe presupuneri că, Nuca Mihail pentru a se eschiva de la răspundere, după efectuarea împușcăturii în direcția victimei și până la ridicarea armei de către organul de urmărire penală, a modificat perculatorul armei date pentru ca în caz de verificare, acesta să lase urme diferite pe capsă decât cele stabilite pe tubul de cartuș depistat la fața locului, instanța nu menționează în baza căror probe s-a stabilit acest fapt și de ce nu se exclude că împușcătura a fost efectuată din altă armă care ar coincide urma de la perculator. Dacă instanța presupune că lui Nuca M. i-a dat prin cap să modifice perculatorul cu scopul de a lăsa urme diferite, oare dacă Nuca M. efectua împușcătura nu era mai simplu să ridice de la fața locului tubul de cartuș.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea sânt în măsură să desființeze hotărârea recurată și întemeiază dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Prevederile art. 414 Cod de procedură penală stipulează că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, ele constituind fondul apelului și acestea trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, fiind confruntate cu întreg materialul probator al cauzei. Or, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat.

Chestiunile de fapt pe care le poate soluționa instanța de apel sânt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Relevant este de specificat în acest context și că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată la situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăție sau nevinovăție, încadrarea juridică a faptei săvârșite sau temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Din conținutul recursului ordinar declarat de către procuror se constată că acesta este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit căroră - *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Referitor la recursul ordinar declarat de către avocatul Josu Gh. în numele inculpatului, se constată că acesta critică decizia instanței de apel prin prisma temeiurilor prevăzute la pct. 6) și 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căroră, solicitând achitarea inculpatului Nuca Mihail, pe motiv că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din interpretarea normelor expuse supra, rezultă că instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

În lumina practicii constante a CtEDO și a instanțelor naționale, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, de vreme ce viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunțată, este o ignorare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CoEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale, instanțele de

recurs fiind obligate de a rectifica eroarea de procedură comisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CtEDO este încălcat, or se afectează echitatea procedurii (hotărârea CtEDO *Leoni vs Italia*).

Sub acest aspect, la caz, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de fond și de apel au comis erori de drept, ce nu permit preluarea concluziilor primei instanțe și desființează hotărârea instanței de apel și nu pot fi înlăturate de instanța de recurs, or instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești, impunându-se soluția de dispunere a rejudecării cauzei de instanța de apel, în alt complet de judecată.

Conform art. 325 Cod de procedură penală judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și *numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu*, modificarea învinuirii admițându-se numai, dacă prin aceasta, nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare, iar modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de art. 326 Cod de procedură penală.

Din rechizitoriul întocmit în privința lui Nuca Mihail rezultă că, acesta a fost pus sub învinuire în baza art. 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, conform indicilor „*omorul intenționat al unei persoane săvârșit în premeditare din interes material*”, indicând în fapta constată că „*Inculpatul Nuca Mihail urmărind scopul de a săvârși un omor, acționând cu premeditare și din interes material, la data de 10.08.2016, a luat de la domiciliul său arma de vânătoare „MP-153” calibru 12x76 cu nr. 0815344304, pe care o deținea legal, după ce în aceeași zi, în perioada de timp între orele 20:00-23:00, aflându-se în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r-nul Cantemir, pe direcția semnelui frontieră nr. 1227, a efectuat o împușcătură cu arma de foc „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304 în Novacov Anatoli,...”*.

Adoptând sentință de condamnare, prima instanță a constatat că, acțiunile lui Nuca Mihail urmează a fi încadrate în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, conform indicilor „*lipsirea de viață din imprudență*”, din motiv că partea acuzării nu a demonstrat că inculpatul a comis fapta cu premeditate, cu atât mai mult din interes material, menționând în fapta constatată „*Nuca Mihail la data de 10.08.2016, a luat de la domiciliul său arma de vânătoare „MP-153” calibru 12x76 cu nr. 0815344304, care o deținea legal și acționând din imprudență, în perioada de timp între orele 20:00-23:00, aflându-se în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r-nul Cantemir, pe direcția semnelui frontieră nr. 1227, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, prevăzând urmările ei prejudiciabile și considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, aflându-se la o activitate de vânătoare, a efectuat o împușcătură cu arma de foc „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304 în Novacov Anatoli,...”*.

Instanța de apel, rejudecând cauza, a concluzionat că prima instanță în mod eronat a recalificat acțiunile inculpatului Nuca Mihail în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, și că acestea urmează a fi calificate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, conform indicilor „*omorul intenționat*”, indicând în fapta constată că „*Nuca Mihail la data de 10.08.2016, a luat de la domiciliul său arma de vânătoare „MP-153” calibru 12x76 cu nr. 0815344304, pe care o deținea legal și acționând cu intenție, în perioada de timp între orele 20:00-23:00, aflându-se în zona de frontieră din preajma s. Stoianovca, r-nul Cantemir, pe direcția semnelui frontieră nr. 1227, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, prevăzând urmările ei prejudiciabile, aflându-se la o activitate de vânătoare, a efectuat o împușcătură cu arma de foc „MP-153”, calibru 12x76 cu nr. 0815344304 în Novacov Anatoli,...*”.

Astfel, lecturând rechizitoriul, sentința și decizia, Colegiul penal lărgit constată divergențe la descrierea faptei reținută ca fiind săvârșită de către inculpatul Nuca Mihail.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atrage atenția asupra faptului că, atât prima instanță, cât și instanța de apel, au ieșit din limitele învinuirii, invocând alte fapte care nu au fost înaintate prin rechizitoriu.

În continuare, Colegiul penal lărgit constată că, în argumentarea concluziilor de condamnare a inculpatului Nuca Mihail în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a menționat că „*procurorul nu a prezentat probe care ar demonstra existența unor relații ostile în tre Nuca Mihail și victimă, și nici existența a careva datorii, luarea unor bunuri de la victimă de către făptuitor. Dimpotrivă, a fost stabilit că relațiile dintre victimă și făptuitor anterior au fost normale, toți martorii au indicat la faptul dat, nu a fost demonstrată existența vreo unui motiv de omor (...)*” (f.d. 26, vol. II).

Astfel, Colegiul observă că, deși instanța de apel califică acțiunile inculpatului Nuca Mihail conform dispoziției art. 145 alin. (1) Cod penal – *omorul intenționat al unei persoane*, în partea descriptivă a sentinței indică că „*nu a fost demonstrată existența vreunui motiv de omor*”, ca ulterior, la pag. 27 din decizie să menționează că, „*Din raportul de expertiză nr. 105 din 11.08.2016 rezultă că, împușcătura a fost îndreptată asupra unui organ vital al victimei din care reiese că inculpatul prin acțiunile sale a urmărit intenția omorului și nicidecum intenția de a împușca un porc mistreț, (...)*”.

Din cele consemnate rezultă că, decizia instanței de apel conține afirmații contradictorii în partea ce ține de motivarea soluției adoptate asupra învinuirii de omor adusă lui Nuca Mihail.

De asemenea, incontestabil, dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de proba sau cel puțin de a le aprecia (hotărârea CtEDO *Achina vs Romania*). Singura

garanție că instanța a analizat susținerile părților, argumentele și probele administrate o reprezintă motivarea hotărârii judecătorești (hotărârea CtEDO *Fomin vs Republica Moldova*).

Motivare a unei hotărâri trebuie înțeleasă ca un silogism logic, de natură a explica inteligibil hotărârea luată, fapt ce presupune, o expunere a argumentelor fundamentale, care, prin conținutul lor sunt susceptibile să influențeze soluția.

Astfel, motivarea unei hotărâri trebuie să fie clară și precisă, să se refere la probele administrate în cauză și să fie în concordanță cu acestea, să răspundă în fapt și în drept la toate aspectele incidente în cauză, să conducă în mod logic și convingător la soluția din dispozitiv. Hotărârea instanței trebuie să cuprindă, ca o garanție a caracterului echitabil al procedurii judiciare și al respectării dreptului la apărare al părților, motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile/apărările părților (hotărârea CtEDO *Perez vs Franța*). Considerentele hotărârii, reprezentând explicitarea soluției din dispozitiv, sprijinul necesar al acestuia, fac corp comun cu dispozitivul și intră deopotrivă în autoritate de lucru judecat, raportat la părțile din dosar și obiectul cauzei.

În rezumat la cele menționate supra, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate coindiculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să prezinte raționamentele forte care au stat la baza soluției de condamnare.

Omisiunea instanței de apel de a face o analiză a probatoriului administrat și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

De asemenea, Colegiul penal constată că, în conținutul deciziei recurate, nu se regăsește argumentarea tuturor motivelor invocate în apelurile, care de altfel, urmau a fi examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, confruntându-le cu întreg materialul probator al cauzei.

Astfel, reieșind din cele expuse, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele enunțate cad sub incidența pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, iar erorile comise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlătore erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate

și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, precum să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze versiunea procurorului privind prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor agravante – omorul săvârșit *cu premeditate și/sau din interes material*, incriminate prin rechizitoriu.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru și de către avocatul Josu Gheorghe în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 09 decembrie 2019, în privința lui **Nuca Mihail Xxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Nuca Mihail Gheorghe urmează a fi eliberat din Penitenciar, dacă nu execută alte hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **20 august 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Burduh Victor

Craiu Nicolae